

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gl. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrta leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne
naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepa-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Upor krščanskih Slavjanov zoper mahomedanske Turke.

Kri ni voda in brat ne more biti mrzel kot led, kedar se sorodni krvi godi tako, kakor sedaj o svojih slavjanskih sobratih na Turškem slišimo. Njih nesreča in osoda mora v naših srcih vzbujati bratovsko sočutje in usmiljenje.

1. Od Celovca na Koroškem do Carigrada in Soluna na Turškem, od Varne ob Črnem do Trsta in Dubrovnika ob Jadranskem morji stanujemo na zemljiščih, ki meri dobrih 7.000 □milj, Jugoslavjani v lepem številu kakih 14 milijonov duš. — Slovencev $1\frac{1}{2}$ milijona, Hrvatov in Srbov 6 milijonov in Bolgarov 6 milijonov — sami bratje, sinovi teiste matere Slave. Med tem ko se avstrijski Slavjani za enakopravnost borimo zoper nemčurja, lahona in madjarona, vzdihujejo turški naši sobratje pod strahovitim mahomedanskim jarmom nže celih 400 let in više. Kajti Bolgari so propadli v krvavi bitki pri Marici l. 1371., Srbi pa na nesrečnem Kosovem polju l. 1389. Vse zemljišče se njim je vzelo in razdelilo med turško gospodo ali poturčeno plemstvo. Kajti veliko Slavjanov je zapustilo krščansko vero in uklonilo se Mahomedu. Srbom v Bosniji so Turki pobrali 30.000 dečkov in njih poturčili. Edini Črnogorci so v nepristopnih gorah ohranili zlato svobodo. Vse ostalo ljudstvo je zapadlo groznemu, nezaslišanemu robstvu in sužanstvu. Njegovo 400letno trpljenje je v zgodovini zapisano s solzami in krvjo. Najbolj žalostno pa je to, da se izmed evropskih Kristijanov nihče ni hotel usmiliti ovih potlačanih rev! —

2. Nekdaj so verniki zapadne Evrope goreče in pogumno branili svoje krščanske brate na jutrovem. Večkrat so sveto deželo in Jeruzalem oteli iz rok nevernikov. Ali sedaj je že 100 let o tem vse tiho. Luteranska krivovera, liberalna nevera je spodrinila poprejšno ljubezen in krščansko vzajemnost ter njo spremenila v nedostojno sebičnost. Potemci nekdanjih križarjev so se po svojem neverstvu dali tako zaslepiti, da so se svoji

zgodovini popolnem izneverili ter začeli podpirati Turke zoper krščanske Slavjane.

Leta 1801—1817. so se Srbi pod vodstvom Črnegajurja in Miloša Turkom uprli, njim vzeli 791 □milj bogate zemlje in ustanovili srbsko knježevino. Toda ostalih sobratov niso smeli oteti; in ko je l. 1854. hotel ruski cesar Turke iz Evrope pregnati, so mu to Francozi, Angleži in Lahi, v zvezi s Turki, zabranili po krvavi vojski. Tudi upor Luke Vukaloviča l. 1862. bil je zastoj.

3. Ali sila kola lomi. Sedaj so tlačeni Kristijani začeli nov upor; 23. julija so se prvič in srčno zgrabili s Turki pri Novosinji v Hercegovini blizo Črnogore, kakih 15 ur od naše dalmatinske meje. Stiri kompanije Turkov so zapodili v pobeg in vsled tega se ustaja naglo širi na vse strani.

Ali bo ta upor srečen uspeh imel, tega ne moremo še sedaj vedeti. Vendar čudne vesti se razglašajo po Evropi, ki se sedaj očitno ne kaže več Turkom tako prijazna, kakor pred par leti. Francoske in nemške novine celo pravijo, da bode Avstrija vsled dogovorov s pruskim in ruskim cesarjem, turškim Kristijanom na pomoč hitela in Bosnijo pritaknila Hrvatski. S tem se vjema tudi to, da so hercegovinski uporniki cesarsko zastavo razvili in klicajé: živil hrvatski kralj Franjo Josip, v vojsko šli.

Ako bi se resnično vse to zgodilo in Bosnija s Hercegovino pridjala trojedini kraljevini: Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji, potem bi ustalo staroslavno kraljestvo Hrvatsko. — Jugoslavjani bi v osebi svetlega cesarja Franca Jožefa pozdravili novega Krešimira „Velikega“. Hrvati in Srbi dobili bi najmočnejši jez zoper madjarske nakane, Slovenci pa najzdatnišo zaslombo zoper nemčurske in laške namere. Zato se tudi vse Jugoslavjanstvo za ovi upor toliko zanimiva; v Zagrebu, v Karlovcu, v Zadru, v Trstu, v Građcu (glej telegram) in v Ljubljani so se osnovali podporni odbori. . . . Bog pomози i sreča junačka ubogim trpinom brž do zlate svobode in blagorov evropske omike!